

Warszawa, 20 lutego 2012

SNB-3-2/3/2013

**Szanowny Pan
Tomasz ŻUCHOWSKI**

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Gospodarki Przestrzennej i
Budownictwa
Ministerstwo Transportu, Budownictwa i
Gospodarki Morskiej
ul. Wspólna 2/4
00-050 Warszawa**

W nawiązaniu do zamieszczonego na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” projektu rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie wersja 2.01.2013, Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki, na wniosek zespołów eksperckich, pracujących w ramach grup roboczych: GR2 *Wyposażenie Techniczne Budynków* i GR6 *Racjonalizacja Użytkowania Energii* i koordynowanych przez Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki, pragnie ustosunkować się do propozycji zawartych w przedmiotowym projekcie.

Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki wnosi o rozważenie możliwości uwzględnia w projekcie osiem zmian, stanowiących wprowadzenie nowych brzmień lub uzupełnień istniejących:

Zmiana nr 1

- w odniesieniu do pkt 3 projektu, dotyczącego dodania ust.8 w § 153 wprowadzającego obowiązek spełniania przez izolację przewodów wentylacji i klimatyzacji wymagań zawartych w pkt 1.5. Załącznika nr 2 do rozporządzenia, w powiązaniu z proponowanym brzmieniem pkt 1.5. Załącznika nr 2 proponuje się:

uzupełnienie **pkt 1.5. Załącznika nr 2** o stosowne wymagania dla instalacji wentylacji i klimatyzacji w zakresie minimalnej grubości izolacji cieplnej (materiał o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,035$ [W/(m·K)]). Tym samym proponuje się:

- nowe brzmienie wprowadzenia do Tabeli w **pkt 1.5.**:

„1.5.Izolacja cieplna przewodów rozdzielczych i komponentów w instalacjach centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej (w tym przewodów cyrkulacyjnych), instalacji chłodu, ogrzewania powietrznego, wentylacji i klimatyzacji powinna spełniać następujące wymagania minimalne określone w poniższej tabeli”

- uzupełnienie Tabeli w **pkt 1.5.** o dodatkowe punkty 12-16

Lp.	Rodzaj przewodu lub komponentu	Minimalna grubość izolacji cieplnej (materiał o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,035$ [W/(m·K)])
12	Przewody doprowadzające powietrze zewnętrzne do centrali wentylacyjnej lub klimatyzacyjnej oraz od centrali bez odzysku ciepła do pomieszczenia, prowadzone przez pomieszczenia o $T_i < 10^{\circ}\text{C}$	20 mm
13	Przewody doprowadzające powietrze zewnętrzne do centrali wentylacyjnej lub klimatyzacyjnej oraz od centrali bez odzysku ciepła do pomieszczenia, prowadzone przez pomieszczenia o $T_i < 18^{\circ}\text{C}$	31 mm
14	Przewody doprowadzające powietrze zewnętrzne do centrali wentylacyjnej lub klimatyzacyjnej oraz od centrali bez odzysku ciepła do pomieszczenia, prowadzone przez pomieszczenia o $T_i \geq 18^{\circ}\text{C}$	47 mm
15	Przewody doprowadzające powietrze o temperaturze $\leq 20^{\circ}\text{C}$ od centrali wentylacyjnej lub klimatyzacyjnej z odzyskiem ciepła do pomieszczenia, prowadzone przez pomieszczenia o $T_i < 10^{\circ}\text{C}$	20 mm
16	Przewody doprowadzające powietrze o temperaturze $\leq 20^{\circ}\text{C}$ od centrali wentylacyjnej lub klimatyzacyjnej z odzyskiem ciepła do pomieszczenia, prowadzone przez pomieszczenia o $T_i < 18^{\circ}\text{C}$	8 mm

Uzasadnienie:

Konieczność wprowadzenia uzupełnień wynika z faktu nieokreślenia wymagań w tym zakresie do, których odwołuje się proponowany pkt 3 projektu. Propozycja uzupełnienia została przygotowana w oparciu o źródło znajdujące się w wymaganiach niemieckich, zawartych w przedmiotowej normie DIN 1946-6:2009.

Zmiana nr 2

- w odniesieniu do **pkt 1.2 Załącznika nr 2**, ustalającego harmonogram czasowy i wartości graniczne współczynnika przenikania ciepła **U** okien, drzwi balkonowych i drzwi zewnętrznych proponuje się:

- zmianę brzmienia tytułu Tabeli na następującą: *„Harmonogram czasowy i wartości graniczne współczynnika przenikania ciepła U okien, drzwi balkonowych, powierzchni przezroczystych nieotwieranych i drzwi zewnętrznych”*,
- zmianę brzmienia główki Tabeli kolumna 2 na następującą: *„Okna, drzwi balkonowe, powierzchnie przezroczyste nieotwierane i drzwi zewnętrzne”*,
- zmianę brzmienia poz. 5 kolumna 2 na następującą: *„Drzwi w przegrodach zewnętrznych, w przegrodach między pomieszczeniami ogrzewanymi i nieogrzewanymi.”*,
- odniesienie się do wymiarów referencyjnych poprzez wprowadzenie dodatkowych **ppkt 1.2.1. i 1.2.2.** w brzmieniu:

„1.2.1 Wartości współczynnika przenikania ciepła określone powyżej dotyczą wymiarów referencyjnych:

a) okna, drzwi balkonowe i okna dachowe o wymiarach 1,23(±25%)m x 1,48(±25%)m,

b) drzwi zewnętrzne o wymiarach 1,23(±25%)m x 2,18(±25%)m.

1.2.2 W przypadku gdy wymagane jest szczegółowe obliczenie utraty ciepła z określonego budynku, producent powinien określić dokładne wartości przenikalności cieplnej wyrobu zgodnie z wymaganiami Części 1 Polskiej Normy dotyczącej właściwości eksploatacyjnych okien i drzwi.”

- powołanie, w **Załączniku nr 1** do rozporządzenia, normy przywołanej w **pkt 1.2.2.**

Uzasadnienie:

Propozycja ma na celu uspoźnienie przepisu z zawartością Tabeli oraz wyeliminowanie problemów interpretacyjnych, które rodzi dotychczasowy zapis w Tabeli poz. 5, zgodnie, z którym możliwe będzie spełnienie obowiązku poprzez wybór spełnienia jednego z wymagań w stosunku: tylko do wiatrołapu albo tylko do klatki schodowej. W związku z powyższym dla poprawy czytelności przepisu proponuje się zastąpienie spójnika „lub” - przecinkiem. W zakresie proponowanego odwoływania się do wymiarów referencyjnych propozycja ma na celu uszczegółowienie wymagania, zgodnie z praktyką normalizacji europejskiej.

Zmiana nr 3

- **w odniesieniu do pkt 2.1. Załącznika nr 2** proponuje się:

nowe jego brzmienie: *„Okna, przegrody szklane i przezroczyste”*.

Uzasadnienie:

Propozycja ma na celu skorelowanie tytułu **pkt 2.1** z jego zawartością.

Zmiana nr 4

- w odniesieniu do **pkt 2.1.1. Załącznika nr 2, jak w projekcie 1.10.2012, dotyczącego proponowanego wymagania montażu okien w budynkach nowowznoszonych w warstwie izolacji termicznej ścian wielowarstwowych w celu eliminacji liniowych mostków termicznych**, proponuje się:

Wariant 1 (propozycja Związku Producentów, Dostawców i Dystrybutorów Polskie Okna i Drzwi oraz Zrzeszenia Montażystów Stolarki)

ponowne przeanalizowanie możliwości wprowadzania **pkt 2.1.1.** w brzmieniu, jak w projekcie wersja 1.10.2012, z jednoczesnym zastąpieniem wyrazu „eliminacji” wyrazem „ograniczenia”, tym samym proponuje się, aby **pkt 2.1.1.** otrzymał brzmienie:

„2.1.1. W budynkach nowych, okna powinny być montowane w warstwie izolacji termicznej ścian wielowarstwowych w celu ograniczenia liniowych mostków termicznych.”.

Uzasadnienie:

Liczne obliczenia, badania i symulacje potwierdzają, że taki montaż jest to najbardziej optymalna pozycja dla okien w murach warstwowych. Można go realizować bez ponoszenia wysokich kosztów za pomocą różnych i to wcale nie droższych niż standardowe materiałów np. montaż okien na kątownikach ciesielskich. Powyższy montaż gwarantuje utrzymanie optymalnej wilgotności powietrza i temperatury w pomieszczeniu, nie dopuszczając przy tym do tworzenia się warunków dla rozwoju pleśni i wykraplania się pary na szybach lub ramach okna.

Z punktu widzenia rozkładu temperatur w przegrodzie najmniej korzystny wariant montażu to zamocowanie okna w połowie grubości muru bez zakrycia ościeżnicy ociepleniem. Takie usytuowanie okna powoduje ograniczenie dostępu światła dziennego i nasłonecznienia. Najkorzystniejszy wariant montażu to montaż okna w warstwie izolacji i zakrycie ościeżnicy ociepleniem. Przysłonięcie ościeżnicy ociepleniem polepsza znacząco właściwości cieplne szczeliny montażowej.

Wariant 2(zdanie odrębne) (propozycja Przewodniczącego GR6)

podtrzymanie wniosku dotyczącego niewprowadzania **pkt 2.1.1.**, w brzmieniu jak w wersji 1.10.2012, wyrażonego w pismach z dnia 2 listopada i 21 listopada 2012, będących ustosunkowaniem się do projektu zmian wersja 1.10.2012.

Zmiana nr 5

- w odniesieniu do **pkt 2.1.1.-2.1.3. Załącznika nr 2, utrzymujących obowiązujące wymagania w zakresie maksymalnej dopuszczalnej powierzchni okien oraz przegród szklanych i przezroczystych, z punktu widzenia racjonalizacji użytkowania energii**, proponuje się:

korektę wskaźników powierzchniowych, zawartych w § 57: z 1:8 na 1:7 lub 1:6 w przypadku pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz z 1:12 na 1:10 w pozostałych pomieszczeniach; przepis ten otrzymałby brzmienie:

„§ 57. 1. Pomieszczenie przeznaczone na pobyt ludzi powinno mieć zapewnione oświetlenie dzienne, dostosowane do jego przeznaczenia, kształtu i wielkości, z uwzględnieniem warunków określonych w § 13 oraz w ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. W pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi stosunek powierzchni okien, liczonej w świetle ościeżnic, do powierzchni podłogi powinien wynosić co najmniej 1:6, natomiast w innym pomieszczeniu, w którym oświetlenie dzienne jest wymagane ze względów na przeznaczenie - co najmniej 1:10.”.

Uzasadnienie:

Proponowana zmiana ma na celu zapewnienie możliwości spełnienia warunku dostępu światła dziennego i odpowiedniego nasłonecznienia, z punktu widzenia zasad higieny i zdrowia, na dotychczasowym poziomie. Poprzez zwiększenie powierzchni okien nastąpi zrekomensowanie powstałego, na skutek proponowanej w projekcie zmiany współczynników U i g, ograniczenia dostępu światła dziennego. Ograniczenie to jest konsekwencją poprawy izolacyjności oszkleń, która odbywa się najczęściej poprzez dodanie dodatkowej szyby w pakietach szyb zespolonych – zastępowanie szyb 1-komorowych zespoleniami 2-komorowymi. W wyniku zastosowania dodatkowej szyby ze szkła powlekanego, następuje obniżenie przepuszczalności światła przez szyby zespolone. Badania i obliczenia dla szyb zespolonych 1-komorowych (dwuszybowe) i 2(komorowych (trzyshybowe) pokazują, że zestaw trzyshybowy obniża przepuszczalność światła o 15% w stosunku do zestawu dwuszybowego. W celu zapewnienia niezbędnego oświetlenia i nasłonecznienia światłem

naturalnym, proponuje się zwiększenie powierzchni okien, aby stosowanie dodatkowej szyby nie powodowało obniżenia przepuszczalności światła.

Zmiana nr 6

- w odniesieniu do pkt 2.1.4 i 2.1.5 Załącznika nr 2 proponuje się:
- doprowadzenie oznaczenia, współczynnika przenikania energii słonecznej oszklenia wraz z urządzeniem ochrony przeciwsłonecznej, do zgodności z przedmiotową normą,
- powołanie, w Załączniku nr 1 do rozporządzenia, normy przywołanej w pkt 2.1.5.

Uzasadnienie:

Propozycja ma na celu uszczegółowienie wymagań oraz doprowadzenie do ich zgodności z ustaleniami przedmiotowej normy.

Zmiana nr 7

- w odniesieniu do pkt 2.3.1. Załącznika nr 2 proponuje się:

nowe brzmienie: „2.3.1. W budynku mieszkalnym, zamieszkania zbiorowego, budynku użyteczności publicznej, a także w budynku produkcyjnym, przegrody zewnętrzne nieprzezroczyste, złącza między przegrodami i częściami przegród, jak m.in. połączenie stropodachów lub dachów ze ścianami zewnętrznymi, przejścia elementów instalacji, takie jak kanały instalacji wentylacyjnej i spalinowej, przez przegrody zewnętrzne należy projektować i wykonywać w celu osiągnięcia szczelności na przenikanie powietrza, a w przypadku połączeń okien i drzwi z ościeżami – również na przenikanie pary wodnej z wnętrza budynku.”.

Uzasadnienie:

Proponowane uzupełnienie, wymogu szczelności połączeń okien i drzwi z ościeżami, ma na celu uwzględnienie problemu szczelności drzwi na przenikanie powietrza oraz na przenikanie pary wodnej z wnętrza budynku, w przypadku połączeń okien i drzwi z ościeżami. Proponowany wymóg ma na celu wyeliminowanie problemu wykraplania się pary wodnej oraz konsekwencji wynikających z takiego wykraplania. Ponadto proponowana nowa redakcja przepisu ma na celu jego uspoźnienie z innymi wymaganiami pkt 2.3.3. i 2.3.4.

Zmiana nr 8

- w odniesieniu do pkt .2.3.3 proponuje się:

- wprowadzenie nowego jego brzmienia:

„W budynku mieszkalnym, zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej przepuszczalność powietrza dla drzwi zewnętrznych, wynosi nie więcej niż 6,75 m³ /(mxh) w odniesieniu do długości linii stykowej lub 27 m²/(mxh) w odniesieniu do pola powierzchni, co odpowiada klasie 2 Polskiej Normy dotyczącej przepuszczalności powietrza okien i drzwi.”

- oznaczenie dotychczasowych **pkt 2.3.3. i 2.3.4.** jako odpowiednio **2.3.4.i 2.3.5.**

Uzasadnienie:

Propozycja ma na celu ustalenie wymagania przepuszczalności powietrza dla drzwi zewnętrznych, mającego wpływ na wypełnienie zalecenia szczelności powietrznej budynków oraz umożliwienie spełnienia zalecenia wykonania próby szczelności.

Pozostaję z poważaniem

Rafał Finster

Prezes Zarządu SNB